

Міністерство освіти і науки України
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ В
УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА
ПРІОРИТЕТИ**

Монографія

Луганськ 2011

УДК 332.146.2 (477.61)
ББК 65.046.1
С 69

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(Протокол № 5 від 31 грудня 2010 р.)*

Р е ц е н з е н т и :

- Крамаренко В.І. - доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського, академік Академії наук вищої освіти України;
- Гончаров В.М. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства і управління трудовими ресурсами Луганського національного аграрного університету, заслужений діяч науки і техніки України
- Редакційна колегія: Свірідова Н.Д. – д.е.н., професор;
Заблудська І.В. – д.е.н., професор;
Недоласва Н.Л. – д.е.н., професор;
Третяк В.В. – д.е.н., професор

Автори: Свірідова Н.Д., д.е.н., проф.; Заблудська І.В., д.е.н., проф.; Недоласва Н.Л., д.е.н., проф.; Третяк В.В., д.е.н., проф.; Гончаров В.М., д.е.н., проф.; Кушенко Н.А., к.е.н.; Ільїн В.Ю., к.е.н., доц.; Лежельохова В.Г., к.е.н., доц.; Мельник М.А., к.е.н., доц.; Агафонова Н.Г.; Пономарьова Г.О., к.е.н., доц.; Д'яченко Ю.Ю., к.т.н., доц.; Гордієнко Т. М., к.е.н., доц.; Зось-Киор Н.В., к.е.н., доц.; Москалюк Б.О., доц.; Скорченко Ю.О., к.і.н., доц.; Дітковська С.М., к.пед.н., доц.; Крупенина Н.А., к.пед.н., доц.; Лосієвська О. Г., к.пед.н., доц.; Плужник Я.А.; Діденко Л.І.; Столяров В.В.; Калачева Т.А.; Радченко В.Н.; Шваченко П.М.; Чуб Д.В.; Лискова С.С.; Борулько Н.М.; Кулікова О.С.; Ландік К.В.; Шпаковський С. С.; Кратінов Р.О.; Лохматов А.С.; Барабаш О.І.; Губська О.П.; Татолі І.О.; Супринович Д.В.; Кобзова С.М.; Максимів І.І.; Безрученок Ю.В.; Восводіна О.Я.; Леміш Т.С.; Версіна І.І.

Соціально-економічний розвиток регіону в умовах міжнародної інтеграції: перспективи та пріоритети : монографія / За заг. ред. проф. Н.Д. Свірідової. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2011. - 295 с.

ISBN 978-966-590-870-8

Монографія створена за підсумками роботи круглого столу «Соціально-економічний розвиток регіону в умовах міжнародної інтеграції: перспективи та пріоритети», засідання якого відбулось 10 грудня 2010 року у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля і містить результати досліджень фахівців щодо сучасних проблем світової глобалізованої системи та впливу її на розвиток регіону.

Для науковців, фахівців державних і регіональних органів управління, підприємців, аспірантів, зацікавлених проблемами соціально-економічного розвитку регіону в сучасних умовах.

УДК 332.146.2 (477.61)
ББК 65.046.1

Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля,
2011

ISBN 978-966-590-870-8

ВСТУП

Коллективна монографія присвячена проблемам інтернаціоналізації господарської діяльності регіону та перспективам і пріоритетам його розвитку. Вона є логічним продовженням наукових дискусій, які виникли під час засідання круглого столу «Соціально-економічний розвиток регіону в умовах міжнародної інтеграції: перспективи та пріоритети», проведеного кафедрою туризму та готельного господарства Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Посилення світових інтеграційних процесів потребує вибір нової моделі управління розвитком регіону, яка буде вирішувати численні проблеми, спираючись на існуючі можливості та потенціал регіону. В даній монографії представлено наукові думки авторів, які розглядають регіон як багатофункціональну та багатоаспектну систему, що існує в сучасних умовах міжнародної інтеграції. Дослідження містять конкретні проблеми та певні пріоритети соціально-економічного розвитку регіону, які поповнюють теорію регіону систематичними, усесторонніми поглядами та знаннями.

В першому розділі *«Інтеграційна діяльність регіону як форма інтернаціоналізації господарської діяльності»* розкривається сутність процесу економічної інтеграції регіонів; форми прояву інтернаціоналізації господарського життя; аналізується світових досвід зближення та переплетення господарських зв'язків (В.В. Третяк, Н.А. Куценко, Л.І. Діденко); глобалізація розглядається як новий етап розвитку економіки України (В.Ю. Ільїн) та як етап інтернаціоналізації господарського життя (В.В. Столяров), а також досліджується вплив глобалізації економіки на конкурентоспроможність та ефективність діяльності суб'єктів господарювання АПК (В.М. Гончаров, Т.А. Калачева).

Другий розділ монографії присвячено проблемам соціально-економічного розвитку регіонів. Зокрема, Н.Г. Агафонова розглядає сучасний стан машинобудівного комплексу Луганської області, а М.А. Мельник пропонує інтегральну оцінку організаційно-технічного рівня підприємств регіону. Н.Л. Недодаєва та В.Г. Лежетьокова підкреслюють роль податку на нерухомість у формуванні місцевих бюджетів. Крім того, в розділі досліджується виробничі сільськогосподарські кооперативи, як напрям підвищення прибутковості регіональних аграрних комплексів (Г.О. Пономарьов, К.В. Ландік, С.С. Шпаковський), надано аналіз стану підготовки персоналу промислових підприємств Луганської області (Ю.Ю. Дяченко), а також розглядаються проблеми формування екологічно чистих територій (В.М. Радченко, П.М. Шевченко).

У третьому розділі *«Формування інвестиційно-інноваційного середовища та стратегії управління розвитком регіону»* досліджуються проблеми інноваційного розвитку регіону в умовах економічних трансформацій (В.М. Гончаров, Т.М. Гордієнко), визначено роль та значення регіональних інноваційних систем в умовах глобалізації інноваційного

11. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О. О. Любіцева – 2-е вид., перераб. та доп. – К. : «Альтерпрес», 2003. – 436 с.: іл., картосхеми.
12. Квартальнов В. А. Туризм : учебник / В. А. Квартальнов. – 2-е изд., перераб. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 336 с. : ил.
13. У вітрі глобалізації: виклики і можливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dn.ua/2000/3/00/32897/>

Тенденції розвитку міжнародного туризму в умовах глобалізації

Безрученков Ю.В.,

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

(м. Луганськ)

В умовах посилення європейської інтеграції та міжнародних зв'язків України та Луганщини в цілому, великого значення набуває наукове дослідження сутності міжнародного туризму, а також закономірностей тих процесів, що простежуються в галузі міжнародного туризму [3-5]. Розуміючи туризм як засіб для заохочення здорового способу життя, та оскільки туристичний рух чим далі все більше набуває масового характеру, охоплюючи різні статево-вікові й соціальні групи населення, виникла невідкладна потреба формування нового підходу до організації системи відпочинку, оздоровлення, пізнання природи, лікування та вивчення історії країн світу.

Теоретичні, історичні, методологічні та організаційні аспекти щодо формування, функціонування й розвитку надання послуг на ринку туризму, у світовій економіці вивчають такі науковці, як: В.Є.Рибалкін, Є.Ф.Авдокушин, І.Т.Балабанов, А.Д.Криканов, Є.В.Будрин, І.І.Дюмулен, С.І.Долгов, В.І.Жолдак, І.Н.Іванов, В.А.Квартальний, А.П.Кірсєв, Є.В.Данилова, В.В.Котілко, І.І.Лівенцова, Л.М.Невдулаєв, К.А.Семенов, К.Б.Сєдов, Н.Н.Тарасенко, А.А.Тедєєв, І.Успенський, В.І.Фомічєв, Дж.Белл, Дж.Гелбрейт, Д.Джоббер, П.Друккер, М.Кастельє та ін.

Під поняттям «туризм» статистика розуміє форму міграції населення, яка не пов'язана з переміною місця мешкання чи здійснення професійної діяльності.

На сьогодні у науці загально прийнято застосовувати визначення Міжнародної конференції зі статистики подорожей та туризму, проведеної в Оттаві у 1991 р., і схвалене ВТО, згідно кого під туристом розуміють відвідувача, тобто особу, яка подорожує та перебуває у місцях, що виходять за межі звичайного її середовища, на термін не більше 1 року з будь-якою метою, крім занять діяльністю, що матеріально винагороджується з джерела місця відвідування [1].

Термін "глобалізація" (від франц. global – загальний) з'явився у науковій економічній літературі у 1970-х роках для позначення нових процесів, що з'явилися у світовому виробництві та розподілі товарів, енергії, сировини, фінансів. З часом термін увійшов і в інші науки. У суспільні науки - засобами географії та соціології, а в гуманітарні іншим шляхом – через антропологію та культурологію.

Глобалізація є початком нового етапу розвитку світової економіки, яка характеризується різким прискоренням темпів інтернаціоналізації різних сфер (політичної, економічної, релігійної тощо) суспільного життя. Існує думка, що процеси глобалізації у сучасному світі мають всі підстави аби призвести до утворення сучасної суспільної та політичної формації – глобалізму, яка має всі шанси найближчим часом прийти на зміну капіталізму. Основою для такого висновку є той факт, що глобалізація вже призвела до формування нових виробничих відносин, технологій і виробництва в цілому.

Виділяють кілька факторів світової глобалізації:

- міжнародний поділ праці; сутність сучасної глобальної економіки спричинила появу сучасного розуміння міжнародного поділу праці. Вона спричиняє не лише зміни балансу економічної рівноваги між окремими державами і регіонами через використання певних переваг (вартість енергії, вигідне географічне положення, тощо), але і створює передумови для формування економічної багатополлярності світу;

- інтернаціоналізація фінансів; наприклад, введення єдиної європейської валюти, що веде до спрощення світового валютного ринку, створення міжнародної банківської мережі, зв'язок фінансових систем більшості країн зі змін на світовому фондовому та валютному ринках;

- нові інформаційні системи і технології; у сучасній глобально орієнтованій на інформацію економіці переважає здійснення технологічних революцій у розвитку за рахунок винаходу та впровадження нових технологій, єдиний інформаційний простір розмиває кордони держав, у той час, як процеси демократизації та глобалізації стають неминучими;

- загострення конкурентної боротьби між новими та старими індустріальними країнами;

- гомогенізація міжнародного ринку споживання; одним з факторів є поширення масової культури, яка приносить моду на споживання однакової продукції (автомобілі, побутова техніка, джинси, мобільні телефони, спортивне взуття, напої, іграшки, засоби гігієни та ін.), споживання однакових видів послуг та розваг (ресторани, бари, нічні та комп'ютерні клуби, дискотеки, кінофільми, музика і література, окремі види туризму), їх стандартизацію та все частіше проникнення в усі сфери життя і регіони світу [4].

Всесвітня туристична організація запропонувала розподіл туристичних макрорегіонів, який використовується в міжнародній практиці. Так виділяють такі макрорегіони, як:

1. Європа; 2. Америка; 3. Східна Азія та регіон Тихого океану; 4. Африка; 5. Південна Азія; 6. Близький Схід [2].

З часом з'явилася необхідність виділення в рамках регіонів території меншої площі – субрегіонів.

1. Європа Західна (Австрія, Німеччина, Франція, Люксембург, Голландія, Бельгія, Ліхтенштейн, Монако).

2. Європа Північна (Данія, Норвегія, Великобританія, Фінляндія, Ісландія, острови каналу Ла-Манш, Швеція, о. Ман (Великобританія), Овечі острови (Данія).

3. Європа Центральньо-східна (Болгарія, Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина, Румунія, Білорусь, Литва, Латвія, Естонія, Молдова, Україна, Росія).

4. Європа Південна (Албанія, Гібралтар, Андора, Іспанія, Мальта, Сан-Маріно, Португалія, Чорногорія, Югославія, Словенія, Греція, Боснія і Герцеговіна).

5. Європа Східно-середземноморська.

В Європі ядро спостерігається вплив політичного фактору у виділенні субрегіонів. Найбільше це помітно в таких субрегіонах, як Центральньо-Східний та Східно-середземноморському.

Східна Азія і регіон Тихого океану формують такі 6 субрегіонів:

Австралія; Північно-Східна та Південно-Східна Азія; Меланезія (Океанія); Мікронезія (Океанія); Полінезія (Океанія).

В Африці виділяють 5 субрегіонів: Східний; Північний; Південний; Середній; Західний.

Америка має 4 субрегіони: Північний; Південний; Центральний; Кариби.

Іншим важливим критерієм дослідженням ринку, на який варто звернути увагу, є розподіл країн світу за рівнем та ступенем економічного розвитку, згідно якого виділяють такі групи держав:

1. Розвинуті країни (так званий перший світ);

2. Країни, що розвиваються (так званий третій світ);

3. Інші країни (так званий другий світ). У цю групу входять колишні соціалістичні держави, а також Китай, Монголія та В'єтнам [2].

Серед туристичних таксономічних одиниць, які найчастіше зустрічаються у науковій літературі з туризму та готельного бізнесу, можна назвати такі: туристичні регіон, територія, район, місцевість.

Економічним показником туристичних потоків, у першу чергу, є кількість приїздів та тривалість перебування туристів у країні. Під кількістю прибуттів або прибуваючих розглядається число туристів, що були зареєстровані як такі, що приїхали в ту чи іншу державу (або виїхали з неї) за якийсь період часу [1].

Найбільш розвинутими регіонами світу у галузі туризму є Європа і Північна Америка. Саме ці регіони є центрами, де формуються туристичні потоки. На Європу та Північну Америку припадає 2/3 платежів і 4/5 усіх надходжень від міжнародного туризму.

Динаміка міжнародного туризму за регіонами світу доводить, що при збільшенні кількості туристичних потоків в Європі та Америці, найшвидше останнім часом розвиваються молоді туристичні регіони: Близько-Східний, Азіатсько-Тихоокеанський та Африканський.

За прогнозами аналітиків, у XXI столітті структура територіальної організації у галузі міжнародного туризму буде продовжувати невпинно змінюватись без змін у колишніх тенденціях розвитку. За прогнозами ВТО до 2020 р. Європа буде утримувати домінуючі позиції. Азіатсько-Тихоокеанський регіон прогнозовано посяде друге місце. Америка посяде місце на ступінь нижче й замикатиме трійку першості.

У галузі міжнародного туризму процеси глобалізації найкраще можна простежити на прикладі розгляду дільниці розміщення туристів, де міжнаціональні корпорації все частіше структурно перетворюються у готельні мережі або ланцюги.

Використання франчайзингу забезпечило міжнародне визнання та поширення готельних мереж у світі. Ця система, з боку готельної корпорації, окрім наданої можливості користуватися торговою маркою, передбачає допомогу у формі консультацій, навчання та підвищення кваліфікації обслуговуючого персоналу, передачу методичних аспектів ведення бізнесу, організацію промо кампаній, підключення до єдиної міжнародної системи бронювання місць. До членів союзу, які купують франшизу, висуваються вимоги надавати клієнтам набір якісних послуг, що забезпечує репутацію товарного знаку та накладається необхідність робити вступні грошові внески і регулярні платежі. Найбільше розповсюдження ця система має в Північній Америці.

На практиці в світі сформувались та успішно функціонують три моделі організації та управління готельним та туристичним господарством: американська, європейська й азійська. Так американська модель ґрунтується на стандартизації та уніфікації готельних послуг у поєднанні із жорсткими методами адміністрування. Європейська модель характеризується значно меншою стандартизацією, яка колись була запозичена в Америці, досить гнучка система ведення господарювання та вміння органічно адаптуватися до нового середовища. Азійська модель поширюється і набуває визнання поряд зі світовою постійною експансією японських та китайських готельних мереж.

Пріоритетним шляхом розвитку готельного господарства в Україні має стати максимально можливе використання міжнародного досвіду у формуванні та розвитку як власної готельної мережі національного рівня, так для відкриття внутрішнього ринку для найширшого залучення транснаціональних готельних корпорацій. Це, в першу чергу, важливо на передодні проведення Євро-2012. Такий крок має на меті привабити іноземного туриста, який зможе отримати на території України туристичні послуги на найкращому рівні, що відповідає міжнародним стандартам.

Транснаціональні корпорації відмовились від відкритої жорстокої конкурентної боротьби на користь прозорої політики співпраці у галузі реалізації спільних проектів. Названа тенденція виявляє себе у створенні міжнародних союзів корпорацій. Найперша мета цього процесу полягає в об'єднанні ресурсів (фінансових, матеріальних і інтелектуальних) різних організацій та фірм для перемоги у конкурентній війні чи для реалізації спільних програм та проектів за допомогою співпраці. Але ми не можемо сказати про повне припинення конкурентної боротьби у туристичній галузі, адже без не неможливий подальший розвиток у сфері цих послуг. Глобальні союзи створюються на основі американських, європейських, американо-європейських, японських транснаціональних корпорацій для створення фінансової незалежності та конкурентоспроможності. Дії таких об'єднань

спрямовані проти небезпечних суперників із високорозвинутих та нових індустріальних країн.

Одним із важливих завдань для української індустрії туризму має стати як створення власної єдиної цифрової системи, так і активна інтеграція до вже відомих світових мереж бронювання.

Таким чином, найбільш розвиненими у галузі туризму регіонами світу є Північна Америка і Європа. Саме ці регіони містять центри формування найбільших туристичних потоків. Дослідження динаміки у галузі міжнародного туризму показує швидкий розвиток таких молодих туристичних регіонів, як Азіатсько-Тихоокеанський, Близькосхідний та Африканський.

На нашу думку, перспективним є дослідження у напрямку вивчення створення міжнародних структур на території України в контексті міжнародного туристичного руху в умовах глобалізації.

Література

1. Александрова А.Ю. *Международный туризм [Учебное пособие].* - М.: Аспект пресс, 2001. - 463 с.
2. Бабичев Л. Туризм как отрасль итальянской экономики. // *МЭ и МО* - 1993 - №5 - С.37-42.
3. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. *Економіка і організація міжнародного туризму.* Навч. посібник. - Лугань, 2003. - 230 с.
4. Пузакова Е.П., Чесникова В.А. *Международный туристический бизнес.* - М.: Экспертное бюро, 1996. - 176 с.

Підходи туристичного районування світу в науковій літературі

Дітковська С.М., к.пед.н., доц.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
(м. Луганськ)

В сучасних умовах туристичне районування території є актуальною проблемою, оскільки її рішення дозволяє з найбільшою результативністю, а також при дотриманні принципів стійкого розвитку туризму, використовувати певні території для розвитку туристичної сфери. Розробка наукових принципів туристичного районування та подальший їх розвиток дозволяють виявляти нові передумови для розвитку туризму в ще не освоєних місцях; вичленяють нові туристичні райони різного порядку; правильно визначати їх спеціалізацію, переносити досвід розвитку туризму з одних районів в інші з аналогічними умовами; диференційовано відноситися до різноманітних за умовами туристичних районів.

Поняття «туристичне районування» є ключовим у одному з основних наукових напрямів – географії туризму. Це пов'язано з тим, що всі статистичні дані, звіти та відомості зводяться саме за туристичними регіонами. Необхідно підкреслити, що існує велика кількість авторських позицій з питання туристичного районування сучасного світу.

Значний внесок у розвиток вчення про географічне районування внесли видні вітчизняні та зарубіжні дослідники, серед яких відмітимо праці Н. Міроненко, П. Масляка, Є. Аласва, О. Філатова, Б. Родомана, А. Ісиченко.

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ІНТЕГРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГІОНУ ЯК ФОРМА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	4
Сутність економічної інтеграції регіонів	4
Третяк В.В., д.е.н., проф., Куценко Н.А., к.е.н., Діденко Л.І.	
Форми прояву інтернаціоналізації господарського життя	20
Третяк В.В., д.е.н., проф., Куценко Н.А., к.е.н., Діденко Л.І.	
Світовий досвід зближення та переорієнтування господарських зв'язків	34
Третяк В.В., д.е.н., проф., Куценко Н.А., к.е.н., Діденко Л.І.	
Глобалізація як новий етап розвитку економіки України	54
Ільїн В.Ю., к.е.н., доц.	
Глобалізація - етап інтернаціоналізації господарського життя	61
Столяров В.В.	
Влияние глобализации экономики на конкурентоспособность и эффективность деятельности субъектов хозяйствования АПК	66
Гончаров В.М., д.е.н., проф., Калачева Т.А.	
РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	73
Роль податку на нерухомість у формуванні місцевих бюджетів	73
Недодаєва Н.Л., д.е.н., проф., Лежельюкова В.Г., к.е.н., доц.	
Інтегральна оцінка організаційно-технічного рівня підприємств регіону	78
Мельник М.А., к.е.н., доц.	
Сучасний стан машинобудівного комплексу Луганської області	85
Агафонова Н.Г.	
Виробничі сільськогосподарські кооперативи, як напрям підвищення прибутковості регіональних аграрних комплексів	91
Циономарьова Г.О., к.е.н., доц., Ландік К.В., Шпаковський С.С.	
Аналіз стану підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу промислових підприємств луганської області	94
Дяченко Ю.Ю., к.т.н., доц.	
Формирование экологически чистых территорий, экоселений	102
Радченко В.Н., Шевченко П.М.	
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ	107
Інноваційний розвиток регіону в умовах економічних трансформацій	107
Гончаров В.М., д.е.н., проф., Гордієнко Т.М., к.е.н., доц.	
Роль та значення регіональних інноваційних систем в умовах глобалізації інноваційного процесу	114
Чуб Д.В.	
Кластерний підхід до залучення іноземних інвестицій в економіку регіону	130
Свірідова Н.Д., д.е.н., проф.	
Побудова структури комплексу регіонального маркетингу	138
Лискова С.С.	
Чинники активізації інвестиційної політики підприємств регіону	145
Борулько Н.М.	
Інструменти залучення інвестицій в економіку регіонів України	152
Кулікова О.С.	
Проблеми инвестиционной деятельности в Украине в условиях глобализации	157
Зось-Кнор Н.В., к.е.н., доц.	
РОЗДІЛ 4. РОЛЬ І МІСЦЕ ТУРИЗМУ В СТРУКТУРІ РЕГІОНУ	164
Сучасні умови функціонування та розвитку рекреаційно-туристичного	

комплексу України	164
Заблудська І.В., д.е.н., доц., Кратінов Р.О.	
Роль та значення галузі туризму в соціально-економічному розвитку регіону	174
Лохматов А.С.	
Індустріальний туризм як вид туризму промислового регіону	179
Свірідова Н.Д., д.е.н., проф.	
Комплексна оцінка туристичних ресурсів міста Луганськ	192
Барабаш О.І.	
Значення розвитку екотуризму у формуванні екологічної культури населення Луганської області	197
Губська О.П., Татолі І. О.	
Региональная журналистика и туризм	200
Москалюк Б.А., доц.	
Дослідження сутності та стану освінього туризму в Україні	205
Супринович Д.В.	
Туристичні ресурси Луганської області як теоретичне підґрунтя для підготовки майбутніх фахівців сфери туризму	213
Кобзова С.М.	
РОЗДІЛ 5. МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	220
Туризм и процессы глобализации	220
Скорченко Ю.А., к.и.н., доц.	
Зростання ролі міжнародного туризму в умовах глобалізації	226
Макеева І. І.	
Тенденції розвитку міжнародного туризму в умовах глобалізації	234
Безрученков Ю.В.	
Підходи туристичного районування світу в науковій літературі	238
Дітковська С.М., к.п.н., доц.	
РОЗДІЛ 6. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	245
Роль інтелекції в řešení соціально-економічних проблем регіона	245
Крупенина Н.А., к.пед.н., доц.	
Соціально-психологічні особливості процесу соціалізації	258
Лосієвська О. Г., к.психол. н., доц.	
Проблеми адаптації студентської молоді до життя в сучасному суспільстві під впливом ЗМІ	266
Воеводіна О.Я.	
Соціальні стереотипи поведінки сучасної української молоді	271
Леміш Т.С.	
Роль бізнес-тренінгу у формуванні умінь продажу товарів та послуг у приватних підприємств	277
Вереїна І.І.	
Концентуальна модель організаційно-управлінських стресів	284
Ілужник Я.А.	

Наукове видання

**Соціально-економічний розвиток регіону в умовах міжнародної
інтеграції: перспективи та пріоритети**

Монографія

Редактор	<i>З.І. Андропова</i>
Техн. редактор	<i>Т.М. Дроговоз</i>
Оригінал-макет	<i>Г.Є. Федорова</i>

Підписано до друку 24.01.2011
Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір типограф. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. 17,2. Обл. вид.арк. 18,1.
Тираж 300 прим. Вид. № 2559. Замов. № 53 Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля

Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.2003

Адреса видавництва: 91034, м. Луганськ, кв. Молодіжний, 20а
Телефон: (0642) 41 -34 -12. Факс: (0642) 41 -31 -60
E-mail: uni@snu.edu.ua. <http://snu.edu.ua>